Novogodišnja srca (christmass column)

Autor Damir Horvat Zacskai
Nedjelja, 23 Prosinac 2007
Zadnja Promjena Nedjelja, 23 Prosinac 2007

U ovo doba kad mnogima od nas koji redovno pregledavaju svoje e-mailove (a to poduže traje) dolazi nevjerojatna kolièina nevjerojatno upornih ponuðaèa koji znadu sve o tome što nam najviše u životu nedostaje, mi zaista možemo birati.

I gle èuda: možemo naruèiti prekrasne replike satova najskupljih svjetskih marki (da bi, nehajno bacajuæi pogled na njih, izazvali zavist još glupljih od nas), možemo kuænu ljekarnu upotpuniti mnogim lijekovima za smirenje živaca, ublažavanje besanice i oèaja … a možemo (napose muški dio građanstva) razmisliti i o tome što kanimo poduzeti glede našeg ljubavnog ponosa.

'Buduænost nas èeka baš sad', jer daju nam se 'masovni blagdanski popusti za masivne kite'! Nudi nam se prilika da se više 'ne osjeæamo poput malog punoglavca' i da našega 'sljepiæa pretvorimo u anakondu'.

'Nemojte da vas žene prevare, velièina jest bitna! Nadogradite vaše ljubavno oružje u Novoj godini. Ako je vaš ljubavni ratnik premalen, izgubit æe rat!' Tako nam zbori Njegovo Velièanstvo Internet.

Treba se usavršavati i težiti boljem u svim sferama naših života. Ali o svemu tome što nam se nudi valja pitati i one nesuđene jadnike među nama koji su s dobrom namjerom i u dobroj volji masno platili sve one muke s kojima moraju èekati kraj svojih nesavršenih života.

Može biti da onaj kome je veæa kita više po selu skita. Ali je ipak najveæa sreæa kad se nadograđujemo iz samih sebe u svagdašnjici koju smo u stanju podnijeti, ali koju smo si u stanju i priuštiti. Velièina jest bitna: a nju prepoznajemo u našim srcima; savršenstvo na ovome svijetu sigurno nitko ne dosiže, samo tlapnju.

U ovo predbožiæno doba snijeg nam je podario lijep, oèekivani, željeni ugođaj bjeline. Bjelina pokriva i uljepšava gole, blatne krajobraze i oplemenjuje ih. Osim toga, dakako, bjelina nam govori i o èistoæi, a èistoæa prirode trebala bi nam poslužiti i da razmišljamo o svojim èinima i djelima.

Božiæno vrijeme, u kojem se podsjeæamo na, barem u ovom dijelu koji pripada zapadnoeuropskom uljudbenom podneblju, Kristovo roðenje, nuka nas na otvorenija srca, šapæe nam o ljubavi koju, napose u ovo doba godine, osjeæamo potrebu štovati i pokazivati mnogo, mnogo više nego dosad.

A na to nas podsjeæaju i ove Matoševe reèenice:

'Iako je ustvari praznik svih beskuænika, svih velikih, plodnih i nesebièni misli roðenih na tuđoj slami pored goveđe i magareæe zaèuđenosti, Božiæ je danas veæ praznik sitih i zadovoljnih, uspomene i domaæeg zadovoljstva. Blagdan prezrene štalice postade blagdan domaæeg ognjišta, blagdan kuæe.'

I premda nam sve ove lijepe namjere otežavaju razne neprilike, dnevno politièke situacije, neimaština i u srcima i u džepovima i tmurni vidici koji se sve ustrajnije razmještaju svuda oko nas, razonodimo se èinjenicom da se ovih se dana malo pomalo, ali nepokolebljivo, sastavlja vlada. Sastavlja se od razne građe, s desna i s lijeva, sprijeda i straga i odasvud. I Eugen je Kvaternik bio toga veæ odavno svjestan: 'Ako igdje, braæo, to se u politici ne prispijeva k svrsi ravnim, no vazda krivudavim putem!'

Zato nije 'z gorega' podsjetiti što su nekad naši umni crkveni velikodostojanstvenici htjeli od vlasti i od vlada, kad su ih, poput Josipa Jurja Strossmayera, ovako savjetovali:

'Naš narod naposlijetku želi i oèekuje od svih onih koji se na njegovim leđima do viših mjesta uspnu, da narod svoj ljube, da sve svoje sile njemu posvete, da bratski i prijateljski s njim postupaju, da gdješto s njegovim manama strpljenja imadu ... Svaki dakle moguænik ima po poniznosti i ljubavi u dubine naroda siæi, te se slugom narodnim u svem uèiniti.'

I tako, dok budemo kupovali ponajviše onoga što nam uopæe ne treba i snatrili o onome što bi nas unaprijedilo u svemu onome što se razlikuje od naše samosvojnosti i osebujnosti, a na nas žmirkaju dobroæudni Djedovi Mraziènjaci kojima ne svjetli samo crveni nos, možda nije loše završiti Matoševim novogodišnjim promišljanjem:

'Biti za godinu dana stariji, nije baš osobita sreæa. Svako ljeto je po korak grobu. No ljudski život je tako nestalan i nesiguran, te ne slavimo ponavljanja Novih godina kao sve veæu vjerojatnost svoje vlastite smrti, veæ u zahvalnom osjeæanju te smo još živi, imajuæi još nade za komadiæ života.'

Pa budimo stoga samoprikladniji: ništa nas ne prijeèi da se darujemo, opraštamo i priznajemo svoje greške ili neuspjehe kako bi i mi bližnjima i oni nama bili bliže. Ili barem ne još dalji nego dosad.